І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 154. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1966 No. 154. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 19 серпня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ХВАЛИТЬ директора Центральної Розвідчої Агенції адмірала Вілліяма Ф. Рейборна, який залишає своє становище, яке він займав один рік. Президент передав адміралові Рейборнові Медалю Державної Безпеки за добре виконану працю, висловлюючи повне довір'я до тих фахівців, які віддали себе для праці в Центральній Розвідчій Агенції. Працівники цієї Агенції, казав Президент, працюють мовчазно і терплять мовчазно, коли їх публічно критикується за деякі неуспіхи, бо про їх успіхи всі мовчать, не знаючи навіть про них, бо Агенція ними не хвалиться. Рейборн погодився був минулого року на один рік очолити Центральну Розвідчу Агенцію.

ЗДА ВИПУСТИЛИ НАУКОВИЙ САТЕЛІТ „Піонер" який в міжпланетних просторах має вивчати суперсонічні вітри та смертоносне космічне проміння, яке виходить із Сонця. Ці студії є потрібні до того, щоб можна було вибрати безпечний час на те, коли могли б летіти до Місяця американські астронавти перед 1970-им роком. Початковий лет цього сателіта є успішний, і вже з Землі випробувано 6 наукових інструментів, які працюють пляново. За 28 тижнів цей сателіт має бути у віддалі 12 мільйонів миль від орбіти Землі. Найближча його віддаль від Сонця має виносити 93 мільйони миль. Він має працювати в космосі від 6-ох місяців до понад двох років.

ЗМЕНШИВСЯ ДЕФІЦИТ в платничому бюджеті з закордонними державами в другій чверті цього року, як про це повідомляє Департамент Скарбу. Це сталося внаслідок того, що в тому часі збільшилися відсотки від ощадностей в банках ЗДА, і численні чужинці збільшили свої ощадності в американських банках. Дефіцит в платничому бюджеті з закордоном в другій чверті ц.р. виносив 163 мільйони дол., а в першій чверті ц.р. — 554 мільйони дол. З цього виходить, що в першому півріччі ц.р. дефіцит виносив 1.4 більйони дол. в річному відношенні. Річне відношення дістаємо таким способом, що дефіцит одного місяця множимо через 12.

ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ СПОВІЛЬНЕННЯ ТЕМПУ економічного збільшення в 1967-му році і внаслідок цього зменшення інфляційного тиску на доляра. Таке передбачення висловив асистент секретаря торгівлі в економічних справах Вілліям Г. Шов в промові перед Американським Статистичним Товариством в Лос Анджелесі. Шов гадає, що бизнесмени в найближчому році менше видаватимуть фондів на будову нових фабрик і закуп машин. Але Шов не замовчував цього, що деякі економічні ознаки можуть вказувати на те, що бизнесмени не зменшать своїх інвестицій в найближчому році. Неясна є ситуація в автомобільному промислі. Шов думає, що проблема інфляції буде найважливішою проблемою в 1967-му році.

МИШИГЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ДЖ. РОМНІ почав виборчу кампанію, стараючися про перевибір на третю каденцію. Преса підкреслює, що це може бути вже і початком до його виборчої кампанії за номінацію на кандидата на президента від Республіканської партії в 1968-му році. Ромні ходив по вулицях столиці Ленсінґ разом із кіновою зіркою Фессом Паркером, який назвав себе „Тексаським демократом", який пристав до республіканців, подарувавши Ромні ковбойський тексаський капелюх. Обидва вони розмовляли з людьми на вулицях та віталися з ними, подаючи їм руки.

У СВІТІ

АНГЛІЙСЬКІ І ФРАНЦУЗЬКІ ПАЦИФІСТИ ПЛЯНУЮТЬ переведення в Парижі „суду" над президентом Джансоном та іншими „воєнними злочинцями". У такому гумористичному „воєнному трибуналі" мають засісти між іншим англійський здитинілий 94-літній філософ Бертранд Рассел, автор гасла „краще бути червоним, як мертвим", і французька комуністична подружня пара, філософ Жан Поль Сартр та письменниця Сімон де Бовуар. Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін прислав листа Расселові з похвалою для такого „суду".

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР В ІНДІЇ ЧАРЛЗ БОВЛС ВІДБУВ в Ню Делі пресову конференцію, на якій боронив американську політику щодо В'єтнаму. „Коли б Америка відкликала свої війська з В'єтнаму і не боронила його свободи проти комуністів, то чи Індія могла б рахувати на поміч збоку Америки, як що б Індію заатакував Комуністичний Китай?" — запитав він індійських журналістів, які тоді — замовкли.

2.000 ІНДОНЕЗІЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ ЗНЯЛИ КРИК під час промови президента Сукарна з приводу 21-ліття державності Індонезії, коли Сукарно знову твердив, що для відбудови духовости індонезійської потрібні всі три елементи: націоналізму, релігії (мусульманства) і — комунізму. Зате студенти оплескували зворот з промови Сукарно, коли той кричав, що Америка повинна відійти з В'єтнаму, бо „Азія сама поладнає свої азійські справи".

У КУВЕЙТІ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ ВПЕРШЕ за останнього пів року зійшлись представники Савді Арабії і Єгипту для поладнання справи Ємену, де все ще стоїть 70.000 єгипетського війська. Єгипетська „допомога й опіка" надокучила вже навіть єменським республіканцям, які хочуть злагоди з монархістами й виведення з Ємену всіх єгипетських військ.

БРИТАНСЬКА ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА ВЖЕ двох а за третім убивником, 30-річним Гаррі Робертсом йде поліцістів в білий день на вулиці Лондону. 36-річного Джана Вітні схоплено в 70 годин після того вбивства, 37-річного Джана Дадді арештовано аж у Глезґові в Шотляндії, а за третім убивником, 30-річним Гаррі Робертсом йде погоня по всій Британії. Публічна опінія вимагає привернення за такі вбивства кари смерти в Британії.

У СТОЛИЦІ КОНГОЛІЙСЬКОЇ ПРОВІНЦІЇ КАТАНҐИ ЛЮБУМБАШІ, КОЛИШНЬОМУ ЕЛІЗАБЕТВІЛІ, ПОБИТО І АРЕШТОВАНО одного бельгійського торговельного аґента, а швидко потім подібне трапилось з одним британським радіо-інженером. Обох звільнено й поліція перепросила бельгійського та британського представників. Коментатори пояснюють, що в Катанзі атмосфера напружена, бо з'явились поголоски, що колишній президент Катанґи й кол. прем'єр центрального уряду в Конго, Мойсе Чомбе, має вернутись з Европи й перевести новий державний переворот проти теперішнього військового режиму в Конго.

П'ЯТА РІЧНИЦЯ „СОЮЗУ ДЛЯ ПОСТУПУ"

Відзначаючи п'яті роковини проголошення покійним президентом ЗДА Джаном Ф. Кеннеді декларації про економічне об'єднання Південної Америки, відомої під назвою „Союз для поступу" („Альянс для прогресу"), през. Линдон Б. Джансон виголосив в новому приміщенні Панамериканської організації для справ здоров'я промову про значення й успіхи цього Союзу. На фото: през. Л. Джансон (з правого боку); поруч нього амбасадор Сальвадору Рамон де Клермонт Дуенас.

Лунар Орбітер 1 прислав на Землю дуже добрі світлини Місяця

Пасадена, Каліфорнія. — Висланий на кружляння довкола Місяця космічний корабель Луна Орбітер 1 в четвер 18-го серпня, згідно з пляном, прислав на Землю перші світлини Місяця, які фахівці визнали за дуже добрі. Деякі недокладності в цих світлинах на телевізійних екранах виникли не з вини Лунара Орбітера, а з хиби в наземних стаціях, які їх відбирали. На пізніших передачах світлини були докладніші. Ці світлини прислав космічний корабель з висоти 133 миль. Вони показують частину території Місяця коло рівника і деякі місця з тієї сторони світла Землі, яка досі була невідома для дослідників. Світлини показують рівнину на Місяці та малі кратери і кілька гребенів невисоких гір, але інженери з Космічної Адміністрації з захватом їх оцінюють. Лунар Орбітер має за завдання зробити фото тих 9-ох місць на Місяці, де зможуть астронавти в 1969-му році осісти та досліджувати поверхню Місяця. Представник інженерів Лі Р. Шерер заявив після оглядання перших світлин: „Ми певні, що Орбітер виконає призначене йому завдання". В неділю 21-го серпня, Лунар Орбітер буде наказом із Землі обнижений до висоти 28-ох миль над поверхнею Місяця, і тоді він зможе робити ще докладніші світлини. Фотографувати Місяць почав Лунар Орбітер під час 26-го оліту Місяця. Він кружляє довкола сателіта Землі зі швидкістю 4.000 миль на годину. Першу світлину зробив Лунар впродовж 10-ох секунд, а після п'ятьох годин був викликаний і пересланий на Землю за допомогою електричних сигналів фільм.

Президент Джансон плянує змінити рекрутаційну систему ЗДА

Вашингтон. — Президент Джансон 18-го серпня промовляв до 14,000 студентів, які відбувають вакаційну практику в урядових аґенціях, і заявив їм, що він думає про зміну рекрутаційної системи в тому напрямі, щоб вона була справедливіша, і щоб американські юнаки могли відбувати службу для своєї країни не тільки у військових формаціях збройних сил, але і в невійськових формаціях, таких, як Учительський Корпус і Корпус Миру та інших організаціях члени яких працюють для загального добра. Президент заявив, що вже в цьому напрямі працює окрема Президентська Комісія, яку очолює колишній асистент головного прокуратора Бірк Маршалл. Ця Комісія має до 1-го січня 1967-го року предложити Президентові свої проєкти в цій справі. Президент сказав, що він дістав у спадку теперішню систему рекрутаційної служби, але це не є „одруження" із нею, і тому може запропонувати її зміни. Коли в теперішній системі є якісь несправедливості і вади, то треба їх направити. Коли можна буде, казав Президент, без шкоди для оборони країни встановити обов'язкову службу в невійськових формаціях, то треба це здійснити.

Восьмі легкоатлетичні першості УСЦАК відбудуться в Дітройті

Восьмі першості українських легкоатлетів Америки і Канади, що їх влаштовує кожного року Українська Спортова Централя Америки і Канади, відбудуться в днях 27-го і 28-го серпня на оселі СУМА „Київ" у Дітройті. Миш. Організатором і господарем змагань є осередок СУМА „Київ", якого референт В. Каськів, 2954 МекФерсон Ст. Дітройт, Миш., приймає зголошення до участи змагунів до 23-го серпня. Ці українські першості легкої атлетики будуть проведені в таких групах: чоловіків, жінок, юнаків, юначок та доросту, тобто хлопців і дівчат у віці до 14-го року життя. Конкуренції змагань включають біги на короткі і середні віддалі, стрибки вгору, довжинь і з жердкою, трискок, стусан кулею та мети диском і ратищем. Керівником змагань визначено УСЦАК досвідченого спортового діяча В. Рижого.

У ФРАНЦІЇ ВІДБУВАЄТЬСЯ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА

Париж. — В неділю, 7-го серпня почався Курс українознавства для української молоді у Франції. Участь в ньому бере молодь також з інших европейських країн. Курс відбувається в приміщенні школи - інтернату в Монтані на терені департаменту Сен і Марн.

Над Північним В'єтнамом збито знову совєтський джетовий літак

Сайгон. — В четвер 18 серпня ц. р. у короткому летунському бою над Північним В'єтнамом американський джет типу Тандерчіф Ф-105 збив совєтський джетовий бомбовик МІГ-17. Сталося це за 25 миль від Ганою. Другий совєтський літак утік. Два інші американські літаки бачили той зудар і повідомили одностайно, що совєтський МІГ горючи впав від і розбився. Це був 18-ий з черги совєтський МІГ, збитий американцями над Північним В'єтнамом. Однак втрачено також один американський літак за 85 миль на північ від Ганою. Не подано, з якої причини той американський літак впав і розбився. Не можна було ствердити, яка доля стрінула його двох летунів. В летунських місіях над Північним В'єтнамом знищено, між іншим, вантажний потяг, що складався з 20-ох вагонів, і сильно пошкоджено його льокомотиву. В Південному В'єтнамі не було замітних наземних боїв. Але при очищуванні пляцу від комуністів морська піхота вбила у трьох сутичках з окремими комуністичними загонами 79 ворожих вояків. Морсько-піхотна стежа знайшла за 60 миль на північ від Сайгону 175 вбитих вояків регулярної північно-в'єтнамської армії. Здогадуються, що всі вони згинули від летунських атак. Схоплено знову 90 комуністичних партизанів в полон. В минулому тижні американці взяли 284 полонених. Всіх полонених, після їх переслухання, передається південно-в'єтнамському командуванню. З свого боку, комуністичні партизани наскочили на новозбудовану оселю для воєнних втікачів за 350 миль на північний схід від Сайгону, вигнали всіх цивільних мешканців з їх домів та спалили 120 домів разом з усім устаткуванням. Жертв у людях не було. Всі ті втікачі — це були римо-католики, а частина з них втікла ще з Північного В'єтнаму, коли настала там комуністична влада. Інші повтікали з південно-в'єтнамських районів, захоплених комуністичними партизанами й уряд заснував для них нову оселю. Тепер комуністи знищили її.

Американський амбасадор передбачує велику ролю Японії у відродженні Азії

Токіо. — Американський амбасадор в Японії, Едвін Райшавер, заявив на своїй пресовій конференції, що він сподівається, що японський позитивний вплив виявиться куди поважнішим і глибшим на долю Азії, ані ж неґативний вплив комуністичного Китаю. Він прославляв господарське відродження Японії й перемогу демократичних ідей та твердив, що ЗДА й інші країни разом з Японією повинні зайнятися економічною відбудовою відсталих азійських країн, до яких Райшавер зараховав також комуністичний Китай. Едвін Райшавер, який плавко говорить по-японськи і має за дружину японку, колишню Гару Матсуката, відходить з свого становища та вертається на давній свій пост професора історії Далекого Сходу в Гарвардському університеті. На тій його пресовій конференції було 200 японських журналістів, які прославляли Райшавера за його співпрацю з японською пресою. Всі японські часописи висловили жаль з приводу відходу, того американського дипломата, який чудово знає й розуміє Японію і японців, їх психіку та розвоєві тенденції. Райшавер передбачає, що за 10 років не буде ніякої комуно-китайської загрози: мовляв, країна з 700 мільйонами населення довше не може відгрожуватися, але комуністичний Китай не може тепер і не зможе ніколи рівнятися потузі Америки і Совєтського Союзу.

Українців у Канаді випередили італійці, займаючи четверте місце в кількості населення

Вінніпеґ. — Тижневик „Новий Шлях" інформує в числі в 20 серпня ц.р., що згідно з переписом населення з 1961 р., число українців в Канаді виносило 473,000. Була це, після англійців, французів і німців, найбільша національна група, яка побіч цих і інших нац. груп творила т.зв. канадську мозаїку. Слідкуючи за щорічними звітами міністерства громадянства й іміґрації можна ствердити, що за останніх 5 років це положення змінилося. До Канади прибуло в тих роках коло 93.000 італійських іміґрантів. За даними Домініяльного Статистичного Бюра в 1961 році було італійців 450,000. На сьогодні в Канаді є їх коло 450 тисяч А що в останніх роках українців, з відомих причин, приїздить лише по кілька десят або двох соток річно, то стане ясним, що українці втратили своє традиційне 4-те місце на користь італійців. Так незамітно прийшла зміна в „канадській мозаїці".

В Києві відбувається всесвітній конґрес птахівництва

Київ. — У столиці України від 15-го серпня радить 13-ий всесвітній конґрес з птахівництва. На конґрес прибуло понад 2,500 делеґатів з 53 країн нашої землі. На тому конґресі, що триватиме до 28-го серпня буде виголошено понад 200 доповідей на тему генетики й розведення птиці, її фізіології, годівлі, боротьби з хворобами у птиць і збуту продукції птахівництва. Україна стала місцем для конґресу напевно тому, що це одна з найбагатших країн на птицю у світі. Разом із конґресом відбувається на терені виставки народного господарства України міжнародна виставка з птахівництва. Для експонатів відведено 12 павільйонів, з того 6 новозбудованих. Всесвітній конґрес відкрив голова підготового комітету О. А. Пан, а головну доповідь виголосив голова Всесвітньої наукової асоціяції птахівників Р. Ч. Блейк. Як звичайно, українська преса в Україні, включно з органом партії „Радянська Україна" пише про те, що „від радянського уряду" брали участь члени Президії Верхов. Совєту СССР П. Ю. Шелест, заступник голови Ради міністрів УССР Н. Т. Кальченко й інші. Від імени уряду СССР вітав учасників конґресу міністер сільського господарства СССР В. В. Мацкевич. Ніби й відбувається світовий конґрес в Україні, але тільки і слави. Ніхто від уряду України його не вітає, а господарем для учасників конґресу заявляє себе Москва, бо навіть українського секретаря партії в Україні репрезентують, як члена Верхов. Совєту СССР, знаючи представника централізованого режиму в Москві.

У Філядельфії відбудеться Конвенція Ліґи Українців Католиків

Філядельфія. — Від четверга, 25-го серпня до неділі, 28-го серпня триватиме у Філядельфії, в залях готелю Бенджемін Френклін 28-ма Конвенція Ліґи Українців Католиків у ЗДА. Крім засідань відбудуться теж розвагові імпрези. Три оркестри братимуть участь в імпрезах Конвенції і будуть грати до танців кожного дня конвенції увечері. В суботу, 27-го серпня відбудеться бенкет, під час якого виголосить промови Митрополит Української Католицької Церкви у ЗДА Амврозій Сенишин як також католицький і громадський діяч д-р Еміль Гарасим. Ліґа Українців Католиків у ЗДА має 12 рад у трьох українських католицьких дієцезіях у ЗДА. Конвенція плянує ухвалити стипендію для студента Української Духовної Семінарії у Вашинґтоні.

Українська делеґація на Конґресі „Пакс Романа" запротестували проти участи в совєтській виставі

Ліон, Франція. — Українська делеґація на Конґресі „Пакс Романа" у Ліоні, у Франції внесла протест на руки генерального секретаря цієї міжнародньої католицької організації проти включення в програму розваг для делеґатів конґресу відвідин концерту ансамблю совєтської фльоти. У своєму листі українська делеґація, від її іменем підписались д-р Володимир Янів, Роман Качун, Остап Коцюба і Ґізеля Смоликевич, вказує на факт постійного переслідування Церкви (католицької і православної) у СССР, як також цілковите знищення Української Католицької Церкви в Україні. Ансамбль, що репрезентує країну, яка урядово нищить Церкву, не може знаходитись на програмі конґресу католицької організації, навіть у розваговій частині, бо це ображує християнські почування делеґатів. Українська делеґація особисто запротестувала проти включення до програми розваг для делеґатів конґресу відвідин концерту совєтського ансамблю перед головним організатором Конґресу „Пакс Романа" проф. Ф. Бедарідом.

„Тіні забутих предків" М. Коцюбинського появилися в німецькому перекладі

Ґеттінґен, Зах. Німеччина. — У німецькому видавництві „Сахсе унд Поґль Ферляґ", що має свій осідок у цьому університетському місті, появилася окремим книжковим виданням в німецькому перекладі відома новеля Михайла Коцюбинського „Тіні забутих предків", по німецьки — „Schatten der vergessenen Ahnen", із підзаголовком „Пастуша новеля із Карпат". Довершила перекладу цієї перлини української літератури заслужена і невтомна українська перекладачка Анна-Галя Горбач із Франкфурту над Майном, дружина визначного українського мовознавця Олекси Горбача. Її перу належить теж вміщена напривінці книжки окрема стаття про Михайла Коцюбинського, його творчість та про Гуцульщину, де відбувається дія новелі. Книжка видана в мистецькому оформленні німецького графіка Дітріха Кірша, з його ж обкладинкою та граворами. Анна - Галя Горбач уже понад десять років працює в ділянці перекладу творів української літератури на німецьку мову, інформуючи при цьому вірно й основно німецьку читацьку публіку про українських письменників і їх творчість. З-під її пера, як перекладачки, вийшла вже велика антологія української прози „Синій листопад", „Фата Морґана" М. Коцюбинського, „Цупке життя" Василя Кархута, „За сестрою" Андрія Чайківського та багато інших книжок.

Другі Високошкільні Дні Зарева

Ліґайтон, Па. — 13 і 14 серпня ц. р. тут на Оселі ім. Олега Ольжича відбулися „Другі Високошкільні Дні Зарева" на загальну тему „Україна Сьогодні". На Високошкільних Днях було присутніх біля 50-ти членів Зарева із таких осередків: Ню Йорк, Філядельфія, Аллентавн, Балтимор, Олбані, Вайт Плейнс, Монтреаль і інші. Під час Високошкільних Днів були прочитані три доповіді п. н.: 1) Прозова творчість в молодій українській літературі — Марко Царинник, 2) Деякі аспекти сучасного становища на Україні — д-р Марко Антонович, 3) Державницькі прояви в УССР і молодь — ред. Осип Зінкевич. Доповіді були на високому академічному рівні і віддзеркалювали по змозі вірно на основі доступних джерел, сучасну Україну.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПРОФ. ОЛЕКСА ГОРБАЧ СТАВ ПРОФЕСОРОМ УНІВЕРСИТЕТУ У ФРАНКФУРТІ

Франкфурт. — У німецькому університеті у Франкфурті викладатиме славістику проф. Олекса Горбач. Ще 13-го червня відбулася врочиста інавґурація д-ра Горбача, який виголосив лекцію на тему: „Східнословянські місцеві назви, їх типи і поширення". Горбач є автором багатьох праць із славістики.

КНИЖКА ПРО ОСНОВОПОЛОЖНИКА ПЛАСТУ Д-РА О. ТИСОВСЬКОГО

Мюнхен. — Видавництво „Молоде Життя" опублікувало книжку Теодора Данилова п. н. „Основоположник Пласту". До 80-річчя з дня народження професора д-ра Олександра Тисовського. На 46 сторінках друку подано біографію цього пластового провідника і діяча, що започаткував скавтський рух в Західній Україні, як також бібліографію його наукових і педагогічних праць. Оздоблена книжка репродукціями фото д-ра О. Тисовського та його ж погруддя у виконанні скульптора Григора Крука.

СТУДЕНТ Р. І. ЛЕВИЦЬКИЙ ЗГИНУВ В АВТОМОБІЛЬНОМУ ВИПАДКУ

Вінніпеґ. — „Український Голос" з 17 серпня повідомляє, що в неділю 7 серпня 1966 року згинув трагічною смертю в автомобілевім випадку, недалеко Вінніпеґу 21-літній студент Манітобського університету Роман Іван Левицький, син відомого у Вінніпеґу українського громадянина Всеволода Левицького і внук по матері померлого недавно сотника Української Галицької Армії Романа Левицького. Сам він теж відбував військовий вишкіл як кадет студентської міліції. Похорон покійного провів І. Р. Левицького відбувся в четвер 11 серпня.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Війна і політика

Американські політики й публіцисти щораз частіше й одвертіше висловлюють думку, що війна у В'єтнамі терпить на тому, що її ведеться під надто великим впливом політичних міркувань. Очевидно, в кожній війні стратегія і політика тісно пов'язані. З нашої визвольної війни відомо, що на похід з'єднаних українських армій на Київ у 1919 році вплинули головно політичні й престижові мотиви, — Черчилл з розумних політичних мотивів наполягав в останній світовій війні на творенні другого фронту від північно-західніх берегів Чорного моря до Балтики, щоб не тільки відрізати всі німецькі армії, які були на Сході Европи, але й перешкодити союзним совєтським арміям у поході на захід, — Труман в Корейській війні з політичних причин спротивився плянові генерала МекАртура збомбардувати манджурське запілля комунокитайської армії, а Айзенгавер також з суто політичних мотивів обіцяв був під час своєї виборчої кампанії негайно закінчити Корейську війну, коли стане президентом.

Отож і президент Джансон не може вести війни у В'єтнамі, не зважаючи на настрої в американському громадянстві та на становище своїх західньоевропейських союзників і різних великих невтральних країн, з якими Америка хоче жити у згоді. А проте, останнім часом різні поважні американські коментатори звертають увагу на надто тісний і шкідливий зв'язок В'єтнамської війни і цьогорічних виборів в Америці

Ось так у „ЮС НЮЗ енд Ворлд Ріпорт" з дати 22-го серпня ц.р. у статті „Чого треба, щоб виграти війну", автор твердить, що не тільки Білий Дім, але й в'єтнамці рахуються із впливом в'єтнамської війни на вибори у цьому і 1968 роках. Південнов'єтнамські патріоти побоюються, що саме в передвиборчому часі 1968 року Північний В'єтнам поведе велику офензиву, і тоді в Америці появиться кандидат, що — як Айзенгавер у 1952 році — пообіцяє негайний мир. Названий журнал твердить, що, всупереч найбільш інтенсивній акції американського летунства над Південним і Північним В'єтнамом та всупереч дворічній тактиці американських збройних сил у В'єтнамі „шукай і вбивай" — комуністичні збройні сили зростають у швидшому темпі, аніж темп винищування комуністів: від початку цього року комуністичне військо зросло там з 230.000 до 283.000 вояків, а вбитих, ранених і полонених комуністів було за той час 35.000. Отож логічно читаємо там висновок: щоб примусити Північний В'єтнам відтягнути свої сили з Південного В'єтнаму і не висилати їх туди більше з ризиком винищення, треба не 300 і не 400 тисяч американського війська, а 750 тисяч, як це буцімто визначили фахівці. Але, щоб мати стільки війська, треба покликати резерви. Цитований журнал відповідає устами високого — ближче не названого — американського старшини, чому Президент отягається з покликанням резерв: „Бо це — політичний динаміт".

Цю саму думку в іншій формі висловлює синдикований публіцист, відомий прихильник української визвольної справи, Едгар А. Маврер, у статті „Мирові звороти і смертельна війна". Він твердить, що президент Джансон свідомий того, що його останній заклик до уряду Північного В'єтнаму „Припиніть турбувати сусідів" не матиме практичного висліду, але, складаючи такі заяви, „Джансон і Раск думають не так про мир у В'єтнамі, як про мир з так званими приятелями, зокрема Індією, якій не залежить ні на якому мирі за винятком власного і яка боїться, щоб її втягнули в „поширену" війну". Президент Джансон не може забувати, що в Демократичній партії існують поважні розбіжності в поглядах на війну у В'єтнамі і, зрозуміло, він мусить старатися своєю політикою у тій війні осягнути повну єдність в партії. Однак, Маврер побоюється, що всі ті миролюбні жести тільки продовжують війну і побільшують американські жертви. Косиґін і Мао Тсе-тунґ напевне свідомі того, що Го Чі-мін не зможе перемогти Америки. Але їм вигідна довга війна у В'єтнамі, щоб мати час для власних справ.

Миролюбні „голуби" закидають президентові Джансонові „поширення війни" у В'єтнамі, а войовничі „яструби" — заляканість і надто делікатні методи воювання. Стоячи під натиском „лівих" і „правих" — дуже трудно Президентові приймати рішення. Стараючись задовольнити одних і других, він зазнає долі всіх тих, що шукають політичних компромісів: не заспокоює ні одних, ні других. А втім, президент Джансон безумовно усвідомлює свою історичну відповідальність. І цитований публіцист Едґар Маврер, хоч належить до „правих" опозиціонерів, твердить, що „ніякий тексасець" не погодиться на такий мировий компроміс у В'єтнамі, який впустив би комуністів до коаліційного уряду.

Т. Мацьків

КОМЕНТАРІ ЗАЙВІ

В „Ізвєстіях" з 3 липня ц. р. співробітник цієї газети, Є. Лосєв, вмістив репортаж п. н. „Дутая слава", який говорить сам за себе.

Є. Лосєв пише, що редакція послала його до села Новоспаське, Уляновської (кол. Симбірської) области, написати про тамошній народний університет. Про працю та успіхи цього народного університету розписалася не лиш місцева, але й крайова преса. Щоб заохотити інших, тому університетові признано від Товариства „Знання" першу нагороду та всесоюзну премію. Словом — зроблено велику рекляму. Щоб читач не посуджував мене в односторонності, подаю переклад репортажу Лосєва:

„І от я в селі Новоспаське. Розгортаю районову газету. Цій великій події вона присвятила дві шпальти, обласна газета — одну, а „Совєтская Культура вмістила згадку. На адресу новоспеченого ґрадуанта — новоспаського народного університету культури — полився потік побажань.

„І нараз все виявляється „очковтирательством" (тобто замилюванням очей, „буйдою" або попросту кажучи обманом, щось аля „потьомкінське село" — прим. перекладача). Цього не заперечує і секретар райкому партії Анастасія Бєлоусова.

— А ми тієї премії не просили. Хто дав — той нехай і розбирається, — заявила вона, бувши переконана в тому, що ті, які дали нагороду, самі собі шкодити не будуть...

— А як же почувають себе ті люди, які одержали ці нагороди? Ось вони подумають: „Ми нічого не робили і дістали першу нагороду, а що ж тоді робили ті, які дістали другу, третю нагороду? Нарешті, як працювали п'ятдесят таких же самих університетів, що знаходяться в Уляновській області?

— Я на обман не піду і нікому не буду помагати обманювати! — заявив директор Новоспаської дитячої музичної школи, Николай Євстіґнєєв, якого нагородили грамотою як одного з кращих лекторів Совєтського Союзу. — І грамоти не хочу! — закінчив директор.

— Чому?

— Я ні одної доповіді не прочитав у цьому народному університеті.

„Це добре, що цей молодий учитель музики виявився чесною людиною. А що думає про всю ту справу Аля Ґоґіна, декан факультету здоров'я, якій також висловлено признання як одній з найкращих доповідачок у Союзі. Адже відомо, що вона один - єдиний раз виступила перед молоддю районового центру з розповіддю про свою туристичну подорож по Чехо - Словаччині.

— Але ж по правді у нас немає ніякого факультету здоров'я, — каже Аля Ґоґіна. — Немає ні постійного числа слухачів, ні викладів...

— В дійсності немає у нас ніякого університету, — додає декан музичного факультету, Тамара Хомченко. — Нам дали найпримітивніші пляни. Про Чайковського всього 45 хвилин! Проведете дискусію — і все. Грамоти, премії, нагороди!... А ми нічого не робимо. От зняли в пресі галас і тільки всього, а тепер навіть нам ніяково.

„А почалося все з того, що в районовій газеті „Сільська Правда" появилася стаття студента технічного інституту, В. Харитонова:

„...Я пильно слухав виклади про Мусорґського, Чайковського і при тому думав, як багато я пропустив би з цього чарівного світу музики, якби не було народного університету культури."

„В дійсності тих викладів не було. Правда, вони були оголошені, але ніхто їх не виголошував. Питаюся Харитонова, чому він таке написав.

— Я не писав. Мені принесли і кажуть: „Підпиши!" Я тільки підписав готову статтю...

— Я й сама тепер не рада, — каже тов. Бєлоусова, — що хтось затіяв таку історію з нашим університетом... з нагородами... По правді, у нас нема слухачів, нема й факультетів. Виклади не відбуваються. А чому? Районовий Дім Культури зовсім не працює.

— Як же ж буде тепер з цією всесоюзною премією?

— Про нас багато написали, але тепер ми візьмемося за працю...

„Безумовно, за працю треба взятися. А покищо чи не ліпше було б піти за прикладом Н. Євстіґнєєва, який не хоче „дутої слави" і зрікся незаслуженої „нагороди?"

*

Чи потрібно коментарів?

Таке чудо-диво сталося у селі Новоспаському. А скільки у нас на еміґрації таких сіл? Чи хтось про них пише? Чи не час і собі сказати правду в очі і перестати писати стилем Харитонова? А коли вже й друкується у нашій пресі про всілякі осяги й успіхи, чи не час взятися до праці, щоб дійсно заслужити на ці похвали? Варто б над цим застановитися...

СОРОМЛИВИЙ ЮХИМ

„Ліричність у прозі" — під таким заголовком велику статтю вмістив 10 червня в „Літературній Україні" письменник Юхим Мартич.

Боязко, але все ж таки він сказав і про письменників, розстріляних та замучених на каторзі з наказу Москви:

„Новеля Григорія Косинки — це вірш. І водночас це справжня проза".

„Глибоколіричним був найвидатніший з майстрів сюжетної прози української літератури 20-30-их років Олекса Слісаренко".

„Дуже ліричною були проза й драматургія Івана Дніпровського".

Натомість дуже невиразно промимрив Юхим Мартич про долю цих та ряду інших письменників: "З причин, відомих кожному, вони не встигли на повну силу розкрити свої дарування".

Мирослав Борисюк
б. дир. гімназії

УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ В РІМІНІ

(З нагоди з'їзду в Торонто)

I

Українська історія наших часів занотувала у черзі героїчних змагань нашого народу той світлий феномен, що ним стала Перша Українська Дивізія УНА у своїх походах від Бродів аж до Ріміні. Коли закінчилась друга світова війна повною капітуляцією Німеччини, Дивізія відійшла з большевицького фронту, з-під Гнасу й Гляйхенберґу, з-під Мурека й Ст. Стефана із зброєю в руках, щоб в умовинах повоєнної доби формувати майбутнє. Дивізія з честю склала зброю й відійшла, як думалося, в запас, виконавши на своїм відтинку все так, як цього вимагала національна гордість.

Тому ані табір у Беллярії, ані пізніше табір у Ріміні не стали для наших вояків символами пониження, навпаки, вони засяяли маяками нової надії на перемогу, несучи на Рідні Землі радісну вість, що ми збереглися, щоб у слушний момент здійснити наше тверде бажання: жити й працювати для своєї Батьківщини. Тож наші юнаки, замінивши кріс на книжку, а багнет на перо, мусіли на деякий час перестати думати про втрачені військові позиції і перейти на нові, також відповідальні й важливі. Бо дивізійники — це були здебільша інтеліґенти, інтелектуальні професіоналісти, студенти, що „останні сторінки історії не писали в тиші заль, а писали потом і кров'ю під рев гармат, під тріск сальв на побойовищах під Бродами, Львовом, Віднем, Жіліною, Банською Бистрицею, Грацом, Марбурґом"...

Для нас усіх, що опинилися в червні 1945 року на полях Беллярії, стало ясним, що вже не будемо маршувати далі, що це наше місце постою та відпочинку.

За огорожею з колючого дроту розтаборилось до десяти тисяч вояків, об'єднаних спільним горем і спільними думками: не підкоритись ані ворогові, ані долі. У найпримітивніших умовах життя, голодні, на кам'янистому ґрунті італійської фарми, під немилосердно палючим сонцем, без шатер і накривал, довелося нам прожити багато тижнів. Але найгірше дошкуляла непевність положення, коли червоні шакали з „репатріяційної комісії" бродили по табору, аґітуючи облесливими словами вертатись на „родину". В ті грізні дні наше рядове вояцтво, яке англійці на домагання червоних відокремили від командного складу, рішуче заявляло, що повернеться під рідні стріхи лише тоді, коли на нашій землі буде знищений хижацький комуністичний режим.

Репатріяція перейшла понад головами дивізійників як злюща градова хмара, і вони відітхнули з полегшею. Небувалий ентузіязм огорнув цілий табір, що почав виявлятися передусім у покращанні примітивних жител, а далі в організації хору, викладового і музичного гуртків, інформаційного бюра, газети, гумористичної одноднівки.

Для впорядкування цієї многогранної діяльности створено при Команді Табору культурно - освітню референтуру. Також зорганізовано Курінь Молоді, в якому згуртувалось понад двісті юнаків для фізичного та інтелектуального школення.

Думка про заснування матуральних курсів вийшла з учительського активу, що згуртувався довкола Куреня Молоді. Після кількох зустрічей, ініціятором яких був проф. Олександер Монцібович, провідник Куреня Молоді, запропоновано мені зайнятися цією справою, організуючи учительський склад і учнів.

Проголошено набір учнів із закінченою сьомою клясою гімназії, або їй рівних, з включенням тих, що мали так звані „воєнні матуральні дипломи". За програму навчання прийнято клясичний тип (латина й ґрека) для тих, що цих предметів навчалися, гуманістичний (латина) для більше заавансованих, математично - природничий для поглиблення цих дисциплін та загальноосвітній для тих, що в деяких предметах мусіли починати від основ.

Умовою для прийняття став загальний іспит з п'яти основних предметів: українознавства, історії, математики, чужої мови та релігії. Відразу виявились великі труднощі, але фанатики цієї справи вважали, що немає таких труднощів, які не можна побороти.

В першу чергу треба було знайти підручники та приладдя до писання, а далі приміщення, устаткування та засоби прохарчування. Всього цього треба було добиватися спершу у англійських військових властей, а далі у Римі, з яким зв'язку тоді ще майже не існувало.

На письмові та усні іспити зголосилося 230 кандидатів, з яких після довгих дебат прийнято 170. Оцінювано кожного кандидата строго та речево, при чому бралося під увагу його фізичний і духовий розвиток. Подивугідним явищем було те, що учнями Матуральних Курсів стали юнаки з усіх українських земель — від Кавказу аж по Карпати. Приємно було дивитися на народженців Донбасу, киян, харків'ян, волиняків, галичан, закарпатців, що із небувалим запалом горнулися до науки. Незрозумілим, одначе, було те, що із молодого старшинського складу зголосилося тільки двоє, хоча із цієї групи вийшло найбільше пропозицій в справі створення курсів.

Незабаром Матуральні Курси стали в центрі уваги всієї таборової громади, якій лежало на серці добро нашої студіюючої молоді.

(Закінчення буде)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ЖМУТ ДУМОК ПЕРЕСІЧНОГО ЧИТАЧА

Для пересічного читача української преси її читання може часом спричинити досить поважні труднощі, а деколи навіть неприємну сенсацію, дуже схожу на біль голови.

Перше, деякі працівники пера, не згадуючи вже принагідних дописувачів, чомусь, замість літературної української мови, вживають мову, яку вони вважають за українську.

Треба припускати, що читачі, які займаються вивченням українських діялектів, напевно й так не шукають своїх матеріялів на сторінках щоденників і тижневиків. Наша преса повинна звернути належну увагу на чистоту і правильність друкованого слова, хоч бо тому, що часопис є єдиним засобом для більшости читачів, з допомогою якого вони можуть вдосконалювати свою власну мову та передавати її своїм дітям.

Другою поважною проблемою є неохайність у вживанні офіційних назв. Коли я, наприклад, читаю, що відомого громадського діяча або науковця не стало між нами, що його тлінні останки спроваджено на „Український Цвинтар" в Бавнд Бруку, Н. Дж., мені цікаво знати, чи йдеться тут про Український Православний Цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., чи може про якийсь інший цвинтар в тій околиці.

Нас, читачів, дуже цікавить, чи наші науковці, точніше мовознавці, зможуть знайти трохи вільного часу між клюбами „круглих столів", сесій та термінологічних конференцій, щоб нарешті устійнити, як маємо по-українськи називати країну, в якій живемо і працюємо?

Такий „подвиг" був би не лише в нашому, читачів, інтересі, але в першу чергу їх власному. Нам було б дуже соромно, якщо б колись стався такий випадок:

Під час розмови в одному з американських університетів професор славістики, американець, поцікавився, як звучить в українському перекладі назва його держави — „Юнайтед Стейтс ов Америка". Присутні три колеги, українські славісти, дали йому таку відповідь:

— Злучені Держави Америки!

— Сполучені Штати Америки!

— З'єднані Держави Північної Америки!

Чи ви були б здивовані, якщо б американець після такої відповіді постукав себе пальцем по лобі або, в гіршому випадку запитав, чи українська мова взагалі „мова"?

Пересічному читачеві незрозуміло, чому деякі наші Церкви і установи, включно з Секцією Мовознавства УВАН, вживають терміну США, а інші користуються назвою ЗДА. Ще інші вперто продовжують милуватися словом ЗДПА.

Я переконаний, що не лише читачі, але й увесь український загал повинен цією справою зацікавитися і прийти до висновку, що цей „мовний Збруч" обов'язково треба усунути, щоб не робити з себе посміховища.

Прихильники терміну ЗДА повинні науково довести, що кожний або хоч один із 50 американських стейтів є окремою „державою" і одночасно показати причину, чому термін США, чи окремі його складники, не надаються до вжитку в українській літературній мові.

Це — кілька думок пересічного читача української преси.

Панове редактори і журналісти повинні прикласти всіх старань, щоб читачеві було приємно взяти в руки український часопис і прочитати його „від дошки до дошки", милуючись кожним словом.

Валентин Катречко

З НАШИХ БУДНІВ

ЕКОВЕ ВЕСІЛЛЯ

Багато гарних і похвальних слів було сказано про малярську виставку Едварда Козака, що закривається в наступну суботу в Гантері. Проте, мені самому дуже бракувало на тій виставці картини, яка цим разом не виставлялася, але була там минулого літа і яку напевно всі пам'ятають: „Весілля" Е. Козака. Можливо, ця картина вбилася мені в тямку у зв'язку з численними весільними прийняттями чи бенкетами, що відбулись цього літа в пансіоні „Ксеня".

Екове „Весілля" — це не картина, а ціла селянсько-галицька епопея, цілий роман. Можете стояти перед нею годинами і читати, наче з книжки, про наш побут, звичаї, традиції, про психіку народу, народний гумор, етнографію, демонологію тощо. І кожний з нас, хто мав колись нагоду бути на такому весіллі, міг би себе легко віднайти на цій незрівняній панорамі: хто з молодими в танці, хто між ґаздами на поважній розмові, хто коло столу, на лаві, а хто, може і... під лавою.

Я, звичайно, знаходжу себе на печі... Якщо пригадуєте, у верхньому, правому кутку картини сидять на печі двоє діточок, хлопчик і дівчинка, ще й чорний котище біля них світить сліпаками... Отак воно справді бувало: коли нас, тобто меншу сестру і мене, брали на весілля, то зразу напоминали: „А ви, бахурі, не плентайтесь попід ноги, бо тя одне з другим розтопчуть, як жабу! Скакайте хутко на бабку!" „Бабкою" називали в нас, у Бібрецькому повіті, піч, а радше запічок. Для нас, малих пуцьвірків, це було щось неначе цитаделя або фортеця! Нам давали в руки по відповідній байді книша, висаджували на бабку, а звідтам уже можна було безпечно спостерігати все, що творилось внизу...

І ми дивились широкорозплющеними, дитячими очима (як на картині Ека) і слухали - слухали! І дуже тоді дивувалися, чому на весіллі так багато плачу, голосінь. Плаче молода, плаче мама молодої, плаче мама молодого, плачуть свашки-дружки, коли на хвильку надіймуться й перестануть співати. Тільки молодий не плакав, — він, малося таке враження, взагалі не знав, що з ним діється і що це за оказія?..

А пан староста, — такий статечний ґазда, як наш заслужений весільний тостмайстер, інж. Пік-Пясецький, — тільки з довшими вусами, — той ще більше додавав жалю і так розжалобленій молодій, або княгині, — як каже пан доктор Ценко з Філядельфії. „Яка ти щаслива, доню, — говорив, — що заміж виходиш! Ой, яке ж тобі добре буде замужем: води не меш носити — сама потече тобі з очей, дров до хати не понесеш — самі за тобою полетять..." І так далі.

При всьому сентименті і пошані до весільних традицій нашого народу я ніколи не бажав би жадній молодій (чи княгині), щоб такі „желання" знайшли реальне застосування в її житті! Навпаки, всім гантерським і союзівковим нареченим, уже звінчаним і тим, що ждуть своєї черги восени, побажаймо, щоб щастя, радість і любов були найчастішими гостями в їхньому домі, щоб було це їхнє життя таке світле і ясне, як космацька вишивка, таке красне, як скульптура Михайла Черешньовського, таке багате, як картини Михайла Мороза, і таке веселе, як вакаційне число „Лиса Микити"!

ІКЕР

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(57)

— Соціялізм, — відповів я, — то така наука, щоби, от для прикладу, що мають люди обробляти поле по кусничкові, кожний окремо для себе, то щоби обробляти разом, то ніби, щоби все поле збили в один лан громадський і щоби на нім робили всі разом, що вродиться, також разом іде до громадського шпихліра, а відтак уряд громадський ділить кожному після того, як робив: зробив більше, більше дістає, робив менше, то й менше дістає". (289).

І далі Мирон вияснює Олексі свою програму, яку тут наведемо, бо це оповідання маловідоме, і ті, що говорять про світогляд Франка, дуже рідко його згадують, бо в ньому нема „марксизму" — це чисто франківський соціялізм, який він перейняв від Драгоманова і який не подобається ані комуністам, ані соціял-демократам.

Мирон Сторож ось так викладає свою програму Олексі Сторожеві:

„Ми тільки того хочемо, щоби кожний працював на користь усієї громади, а тоді вся громада зможе кожному забезпечити таке життя й таку вигоду, якої тепер не має й найбагатший ґазда". (ст. 290).

І після того, вияснивши Олексі користі спільної господарки для громади й для окремих селян, закінчує свою лекцію так:

„Таким способом можна буде так зробити, щоби не було ні багатих ні бідних, а були всі рівні люди робучі, котрі за свою працю жили б хороше і в достатку і не терпіли б такої нужди, як тепер".

Вияснивши Олексі, що він повинен „працювати для громадського добра", бо, мовляв, під час науки він „якби довг затягав у всіх людей, що його вдержували"... — Олекса заявляє: „Ох, брате, брате любий! Чень Бог дасть, що з наших Сторожів буде колись світові якась користь! Най тебе Бог держить на тій дорозі, колись на ню став". (ст. 295).

Олекса і його жінка Олена захоплюються програмою Мирона, і в його очах „по двох довгих-довгих роках перший раз закрутилися чисті сльози зворушення". „Весь світ мені прояснився, — думав він, — нова сила вступила в мене, немов це кожне з тих бідних, прибитих недолею, погорджених людей частину свого життя, своїх надій, свої сили вливало в мене!"

Ось тут з'ясовані Франкові погляди — це його програма на ціле життя. Він був їм вірним тоді, коли співпрацював із польськими соціялістами, і тоді, коли засновував українську Радикальну партію, і тоді, коли разом із М. Грушевським творив українську Національно - Демократичну партію, і також тоді, коли розчарувався в українських політичних провідниках і відтягнувся від активної політики, працюючи на літературному і науковому полі.

Автор закінчив це своє оповідання твердженням, що тільки оті „проскрибовані" серед тодішніх „гнилих обставин" могли вести дійсне життя, ціллю якого є: „Внутрішній супокій, сила й ясність переконань, чиста совість і боротьба, вічна, ненастанна боротьба проти темноти, фальші і дармоїдства! А ще до того такі хвилі, з котрих одна стоїть за все життя, життя в затроєнім удушливім воздусі недуметва! Ех, добродії, для самої боротьби, для кількох таких хвиль варто плюнути на всі „пута", варто стати „проскрибованим" ". (ст. 295).

Написані в тюрмі рядки поезії, що є заголовком цього розділу, міг поет повторити і наприкінці свого життя: бажав він „рівного права для всіх", і це був „ввесь і єдиний його гріх".

І. Басс у життєписі Франка пише, що „саме в цей час (1878-ий рік — Л. Л.) поет глибоко вивчав „Капітал" К. Маркса та економічні праці Чернишевського" — і на основі цих студій написав польською мовою „Катехизис економічного соціялізму", в якому „в популярній формі намагався викласти основні положення економічних праць Маркса і в першу чергу „Капіталу", пояснити робітникам і селянам, що таке соціялізм". (І. Франко. Життя і творчість, ст. 47). Цей „Катехизис" надрукований 1878 р., коли появилось уже відоме нам оповідання „Моя зустріч з Олексою". І. Басс реферує Франкові погляди на соціялізм на основі „Катехизису", але мусить додати, що „Франко не зміг до кінця усвідомити і вірно викласти в цій праці вчення Маркса і Енґельса про насильне повалення капіталізму, про вирішальну роль робітничого клясу в революційній боротьбі". (Там таки, ст. 47).

(Далі буде)

Міннеаполіс, Мінн.

НАВКОЛО ОБ'ЄДНАННЯ МОЛОДІ

Відбулося свято юности, так хочеться назвати показ праці українських дітей і юнацтва, а одночасно й соборности, проведений 18 червня 1966 р. в українсько-американському Домі.

Заходами УККА всі наші освітні осередки дійшли до згоди, вибрали на показ для громади найліпші наслідки своєї праці і демонстрували свої мистецькі вміння в атмосфері дружньої співпраці.

Виступали окремі виконавці від шкіл українознавства (декламації, спів, гра на інструментах) та гуртки, у праці яких також беруть участь учні шкіл - теперішні, або ті, що вже й скінчили навчання в укр. школах. Молодечі гуртки працюють переважно при молодечих організаціях (за абеткою) Мун, Пласт, СУМА та в параф. школах.

Ця імпреза була приємна тим, що зібралися і старші і молоді і юні працівники мистецтва. Керівники гуртків вітали колег з успіхом, виконавці подивляли одяг та взаємно висловлювали захоплення виконанням окремих точок. Приємно було бачити духівництво обох віровизнань.

На початку програми виступали зі співом (баритон) Мирон Павлишин — станичний місцевого Від. Пласту та юна пластунка (сопрано) Стефанія Ковальчук. Обидвоє співаки люблять спів і вчаться співати. Наслідки тієї праці вже можна бачити.

Серед дітей виростає кілька вправних деклараторів, які, розуміють, що подають слухачеві — по них видно уважну працю з ними керівників та батьків.

Зокрема вміло показали себе юначки СУМА у сцені „Під Андрія" (осучаснений зміст) — кер. Олена Бенцаль - Карп'якова. Виступ кількох юних учениць-піаністок обіцяє в майбутньому збільшення числа музик інструменталістів у Міннесоті. Виступали також гітаристи і бояніст — шкода, що колосники не працювали добре, то й оцінити наслідки праці цих виконавців могли хіба перші ряди. Треба тільки зауважити, що і при доброму виконанні не слід боянистам брати до репертуару „Взяв би я бандуру".

З гуртків виступали: добре здисциплінована струнна оркестра СУМА — кер. Олег Левицький (студент університету), Твин-Сіті Балет — кер. В. Павлюк і М. Ясенюк; танц. гурток „Черемош" — кер. П. Королевич; танц. група МУН — кер. А. Кушнір та дитячий хор православної школи Твин Сіті — кер. Кіра Цареградська. Все виконане з захопленням.

Коли говорити про гуртки — найбільшим успіхом у публіки скористалися танцювальні групи „Черемош" і МУН і просто бурю оплесків викликав виступ Дитячого Хору (співали чотири досить складні триголосі пісні) під орудою К. Цареградської. Цей хор показав, що при умові уважної наполегливої праці керівника і дітей можна досягнути того, що кожна дитина співає і вимовляє слова пісні охоче і свідомо; дисципліна хору настільки міцна, що керівниця акомпаніювала, а хор співав „без диригента". Як на дитячий вік (від 6 - 14) — то величезне досягнення.

Позитиви показу ті, що змагання велося дружньо і весело; виконання було свідоме, інтерпретація керівників добра. Крім того зовнішній вигляд у більшості виконавців досягав вже досить високого рівня: дівчата здебільшого вже розуміють вимоги українського стилю в убранні.

Добре репрезентуються групи з одноколірними керсетками, але при різноманітній вишивці всеж треба дотримувати приналежности стилю вишивань до полтавського чи гуцульського строю. Про те і група танцюристок МУН, що мала керсетки різного кольору, мала свою привабність.

У молоді вже виробляється відповідний „тон" поведінки на сцені. В наслідку — деякі групи вже запрошені до виступу в програмі Українського Дня в Міннеаполіс Парку 14 серпня, в тому числі і Дитячий Хор. З огляду на те, що юнацтво наше вчасно готується до репрезентативних виступів у майбутньому, слід поруч з позитивами згадати й про недоліки.

Мова йде про зовнішній вигляд виконавців, які прийшли на виступ у „збираному одязі". Це були одиниці, але вони різко вражали око, порушуючи загалом добру картину. Ці недотягнення треба виправити. Краса національного строю має свої суворі приписи і в показі — це свого роду модель. Керівники мають незаперечне право вимагати дотримання приписів стилю.

До недоліків належать також і текст у коломийках (виступ Юного Черемошу) в половині невідповідний до віку школярів. Той текст треба замінити іншим, ближчим до дитячого відчування і виконання.

До недоліків належать також і дефекти залі Українсько-амер. Дому.

На нашу думку, показ треба було зробити окремо для шкільного і юнацького віку — ефект кожного був би виразніший — не було б перевтоми дітей шкільного віку.

Коли говорити про виступи юнацьких груп — краще б було будувати програму в іншому співвідношенню для обох змагунів МУНУ і СУМА. Кожна бо група має свої відмінності і в інтерпретації і в одязі, особливо гуцульському: СУМА — біле, блискуче розшите, МУН — жовтаве, м'якотонове вишиване. Хоч на цей раз мабуть неможливо було це здійснити в такому обмеженому „просторі" сцени і відсутності „глибини" лаштунків.

УККА задумав був цей концерт ЮНІ, як показ з праці гуртків і окремих талановитих дітей. Але їх було так багато і точок виконано безліч, то ж несила все це характеризувати. змагання за першість треба проводити вже серед вибраних. А ті вибрані приходять на остаточне змагання після 2-х попередніх, як звичайно: спершу в середовищі школи чи гуртка в присутності батьків і гостей ближчої громади, потім — серед змагунів вибраних, а нарешті — серед найкращих вибраних.

На змагання треба б запросити кваліфіковане жюрі, яке й ухвалюватиме ступінь досконалости і можливі нагороди.

Цей концерт показав багатство Міннесоти щодо юних і молодих талантів. Кілька гуртків, ми вже згадали це, запрошені до виступу на Український День, де будуть присутніми українські і американські високі достойники. Дедалі то більше американців відвідує наші національні імпрези і починають вони запрошувати наші мистецькі сили до себе, зокрема й молодечі. Слід згадати, що початок тому поклав Твин Сіті Бале, Хор „Дніпро", Український Студентський Клюб (танц. група „Верховина"), яка тепер на жаль вже не працює, бо „поженилися". В недалекому майбутньому, сьогоднішні юнаки заступлять місце своїх старших попередників, коли прагнутимуть і досягатимуть щораз більшої досконалости.

Ол-ра Костюк

ПОДЯКА НОВОГО ТЕАТРУ

РЕЖИСЕР ВОЛОДИМИР ЛИСНЯК ТА ПРАЦІВНИКИ НОВОГО ТЕАТРУ СКЛАДАЮТЬ СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ УСТАНОВАМ ТА ПООДИНОКИМ ОСОБАМ ЗА ЕНТУЗІЯСТИЧНУ ПІДДЕРЖКУ В ПЕРШОМУ СЕЗОНІ ПРАЦІ ТЕАТРУ.

НОВИЙ ТЕАТР ДЯКУЄ:

- *Союзові Українських Купців і Підприємців міста Ню Йорку; пп. І. Кефорові та В. Роговському, власникам крамниці „Олімпія Лікерс"; та п. Зенонові Баб'юкові за грошові пожертви по 100 дол.*
- *Пані С. Гаєвській, о. Л. Гузареві, д-рові Р. Доядеву, інж. Ю. Крижановському, д-рові М. Логазі, пані І. Нанасси, інж. Ю. Раковському та мґр-ові М. Стецурі за інші грошові пожертви.*
- *Д-рові Е. Грабарчукові, інж. Л. Добрянському, д-рові М. Кузьмовичеві, п. М. Лебедеві, д-рові В. Петришинові та д-рові І. Чолгановi за щедрі позички.*
- *Пані Є. Трісці за проєктування і виконання жіночих костюмів та паням Н. Андрейко, Н. Ільницькій і М. Скрибайло за допомогу.*
- *Панові З. Максимову за виконання чоловічих костюмів.*
- *Панові Б. Пачовському за проєктування та виконання масок.*
- *Панові О. Вороневичу за мистецьке оформлення програмки.*
- *Українській пресі, особливо щоденному та тижневому (англомовному) виданні „Свободи", „Новому Шляхові", журналові „Лис Микита" та „Бюлетеневі Товариства Української Кооперації" за ентузіястичну піддержку.*
- *Дирекції та адміністрації Українського Народного Дому в Ню Йорку за приміщення для проб та особливу співпрацю.*
- *Адміністрації та Дирекції Українського Інституту Америки за приміщення для різних потреб театру.*
- *Управі хору „Думка" за дружню співпрацю.*
- *Крамниці „Арка" за безінтересовне перепродування квитків.*
- *Координаційному Комітетові Молодечих Організацій при УККА за допомогу в продажу квитків серед молоді.*
- *Панні Н. Волошин, панові Т. Геврикові, інж. Ю. Гіліцінському, п. В. Дармохвалові, пані Н. Рицар, пані й д-рові Р. Сочинським та мґр-ові В. Стецурі за труд і теплоту для молодого театру.*
- *Об'єднанню Мистців Українців Америки, відділ у Ню Йорку, за дружні привіти.*

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ОСОБИСТІ ПРИБУТКИ АМЕРИКАНЦІВ в липні цього року збільшилися на 2.5 більйона дол., на малощо менше, як вони збільшувалися пересічно кожного місяця в першій половині цього року. Особисті прибутки в липні ц.р. становили 579.7 більйона дол. в річному відношенні. Річне відношення дістаємо таким способом, що прибутки з одного місяця множимо через 12. Вони були на 8 відсотків більші, як в липні 1965-го року. В сімох місяцях ц.р. особисті прибутки американців збільшилися на 46 більйонів дол., що становило 9 сідсотків більше в порівнанні з тим самим часом минулого року.

З ІРАКУ ВТІК ЙОГО ВІЙСЬКОВИЙ ПІЛЬОТ разом із літаком совєтського типу МІГ-21 і приземлився на ізраїльському летовищі в Єрусалимі. Прізвище летуна зберігають в тайні. Подано тільки його заяву, що він християнин, був невдоволений діями в іракській армії і давно планував втечу. Він відбув недавно спеціяльний курс в Москві для пільотування МІГ-ами.

КОМУНОКИТАЙСЬКЕ РАДІО, ЗВІТУЮЧИ ПРО ОСТАННЄ МАСОВЕ ВІЧЕ В ПЕЙПІНГУ, ПОСТАВИЛО зараз на другому місці, після Мао Тсе-тунга, військового міністра Ліна Піао, назвавши його „найдорожчим товаришем" Мао Тсе-тунга, що йде з тим „вождем революції" „рука в руку". Прем'єра Чу Ен-лая названо на третьому місці, а „президента" Лію Шао-чію поставлено між підрядними фігурами на сірому кінці списка володарів Пейпінгу.

Сан Франсіско, Каліф.

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Тиждень Поневолених Націй в нашому місті відзначено в днях від 16-го до 23-го липня.

Організаційну роботу провадив місцевий Комітет Поневолених Націй. Цього року на голову комітету обрано українця — інженераД. Марчишина, який є також членом екзекутиви відділу УККА в Сан Франсіско. Для достойного відзначення цього дня вжито таких заходів: 1) заздалегідь було полагоджено справу проголошення Тижня Поневолених Націй мейором міста Джаном Шелі; 2) розіслано до преси, телевізії, радія, а також до сенаторів і конґресменів нашої округи, відповідні повідомлення; 3) 16-го липня влаштовано демонстрацію — похід автами вулицями м. Сан-Франсіска та м. Берклі; 4) 23го липня влаштовано в театральній залі Фестиваль Поневолених Націй. Українці м. Сан Франсіска виявили найбільшу активність у проведенні зазначеної програми. Похід автами, яких було понад 50, був керований головою К-ту інж. Д. Марчишиним, який вів колону в авті з інстальованими там гучномовцями. Всі авта були удекоровані гаслами та нац. прапорами. Першими в колоні йшли українські авта, якими керував інж. О. Лисько — голова місцевого відділу УККА. У першім авті стояли, тримаючи в руках американський і український прапори, дівчина і хлопець в укр. нац. строях. Похід займав понад 2 години.

Фестиваль, який відбувся 23-го липня почався відіграванням американського нац. гимну, після якого були виконані гимни всіх поневолених націй. Головну промову сказав інж. Д. Марчишин. У мистецькій частині брали участь поодинокі національні групи. Від українців виступали молоді танцюристи, які майстерно виконали танки: запорожець, козачок та гречаники. Керував групою танцюристів студент Ф. Жеребінський. Спеціяльної уваги заслуговує інж. Д. Марчишин. Він з ентузіязмом виконує завжди всякі завдання щодо потреб нашої освідомчої праці серед американського загалу. Народився він в Америці і до вступу до вищої школи був усвідомлений, що він є росіянином, бо так казали йому його батьки. Володів лише англійською мовою і на протязі кількох років, безуспішно шукав на мапах б. царської Росії село, де народилися його батьки і тільки, коли випадково натрапив на мапу б. Австрійської імперії, знайшов там те, чого шукав. Був здивований, що „росіяни" знаходилися в Австрії. Правдиві книжки з історії українського народу, які він дістав в університетській бібліотеці, допомогли йому. Він є найсвідомішим українцем, який може бути добрим прикладом для всіх, та докором для тих політичних еміґрантів, які за турботами про свої „кари", доми та інше, а частенько і з-за „пляшки", забули про те, „хто вони є?, чиї діти?" і забули про свої обов'язки перед Україною, або не розуміють їх.

М. Н.

ВОНИ ВІДХОДЯТЬ У ВІЧНІСТЬ...

(Пам'яті Б. Герасименка)

Свою Україну любіть.
Любіть її... Во врем'я люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Т. Шевченко

Шевченко безмежно любив Україну, за що й був тяжко покараний, але ніколи не каявся. Своїми вогненними словами він відродив Україну, став пророком свого народу, а своєю творчістю зв'язав всі простори народу, всі частини Української землі.

З ростом його слави як поета поширювалась і національна свідомість серед народу, й ніякі урядові утиски та заборони не могли спинити тріюмфального походу його ідей в народ і серед народу.

Ніхто так не зв'язав нас в одну цілість, як націю, як Шевченко, не зважаючи на кордони, якими нас поділили наші вороги. Його велика віра, що „встане Україна", була і є для нас тим гаслом, яке вічно кличе нас до боротьби за волю України, до остаточної перемоги над нашим північним ворогом.

Започатковане Шевченком відродження українського народу наповнювало радістю й надією всіх тих, хто не мирився з думкою про національну смерть України та загибіль народу через асиміляцію.

Настав віками очікуваний час: розірвались пута вікові, замаяли прапори — Україна воскресла! Почалось буйне відродження України.

Але серед народу й його проводу, що був сусідом України, забуяли приспані віками деспотичні інстинкти, їх предків — деспотів, — і нові червоні орди, як і колись, пішли війною проти свободолюбивих народів колишньої Росії, а в першу чергу проти України.

Боронили волю України її сини. То були юнаки, завзяті козаки, були між ними й сивоусі діди, в яких заговорила прадідівська кров. Майже чотири роки точилась завзята нерівна боротьба з червоними й білими ворогами: не було такого кутка на Україні, від Сяну до Кубані, де б не текла своя і ворожа кров.

Обезсилену Україну ворог переміг... Цвіт нації, перейшовши кордон, розсіявся по Европі, але не втратив віри в те, що Україна таки воскресне та стане вільною, про яку нині вже мріють не одиниці, а мільйони.

На чужині, в розсіянні вони не перестали боротись за волю України, бо й без зброї в руках можна провадити боротьбу.

В нових обставинах і оточенні, де б не перебували, тяжко працюючи, вони не забували про долю України й провадили серед своїх людей, і серед чужинців громадську й політичну роботу, пов'язуючи її з визволенням України.

Виникла друга світова війна між двома окупантами: гітлерівською Німеччиною і сталінською сатрапією, і українці, не зважаючи на тяжкі обставини, започаткували проти обох окупантів партизанську війну, завдаючи окупантам нищівних ударів.

Війна закінчилась, — українські патріоти переможені. Сотні тисяч наших безпритульних людей, тікаючи від смертельної небезпеки, розташувались на теренах Німеччини, окупованої військами переможців. Але й там вони не розгубились і знайшли для себе працю: організували табори для скитальців, боронили їх від комуністичних людоловів, започаткували громадське й політичне життя, яким і керували, закладали громадські організації — церкви школи, видавництва та ін.

Виїхавши у вільні країни й розселившись по всіх континентах світу, ця залізна кагорта осталась вірна заповітам Шевченка, й де б вона не перебувала — чи в Европі, чи в далекій Австралії, чи в обох Америках, Південній і Північній, вона всіма можливими засобами провадила боротьбу за волю України.

Серед цих відданих синів України, які боролись за її волю ще з юнацьких літ до кінця свого життя, займав чільне місце Борис Маркович Герасименко, якого невблагана смерть передчасно забрала від нас.

Вічна йому пам'ять!

А. Подоляк

● У секретаріяті британського прем'єра Гаролда Вільсона працювала впродовж 10-ох днів 23-літня стенографка Силвія Велс, яка — як виявилось — була комуністкою. Вона звернула на себе увагу коли голосно виявляла невдоволення деякими листами прем'єра, що їх переписувала. Коли її звільнили — вона вийшла заміж за 24-річного офіційного члена компартії Брайена Райта. Вона працювала раніше в головній кватирі урядової Партії Праці.

До всіх українок й українців в Лос Анджелес і околиці

Громадський Ініціятивний Гурток запрошує оцим усіх українців Лос Анджелесу й околиці на сходини, що відбудуться в середу 7. вересня 1966 р. о год. 7:30 вечером в залі Українського Культурного Осередку при Мельровз Евню в Галивуді. Мета сходин вибрати Громадський Комітет Лос Анджелесу і околиці для влаштування бенкету на пошану Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Иосифа Кардинала Сліпого. Весь дохід з бенкету буде призначений на український Католицький Університет св. Климентія в Римі. Ініціятивний Гурток просить усіх прибути на ці сходини і вибрати такий Комітет, що як найуспішніше переведе цю акцію. Управи кожної організації просять делегувати свого представника, як члена того Комітету.

За Ініціятивний Гурток: Соня Березовська, Софія Васильків, Дарія Чайковська, Інж. Богдан Микитин, Інж. Теодор Стельмах, Інж. Омелян Михайло Тишовницький.

Микола Магомет — активний союзовець помер в Рочестері

15 серпня 1966 р. помер в Рочестері Н. П. заслужений місцевий громадський і союзовий діяч Микола Магомет. Він був одним з передових і провідних членів Українського Народного Дому, 316 відділу УНСоюзу, і повністю віддавав себе для справ Товариства.

Народжений 10 серпня 1893 р. в селі Обельниця, рогатинського повіту, він приїхав в Америку 1914 р. і став членом УНСоюзу 1920 року.

Від того часу стало працював у відділі, виконуючи все порученні йому різнородні функції - обов'язки. Найдовше виконував функції касира, які сповняв з посвятою і відданістю через 11 років, був також головою Т-ва в 1936-37 і 1953-54 роках і головно тоді виказався одним з отвертих, працьовитим і справедливим провідником. Брав участь у Конвенціях УНСоюзу, як делегат 316 відділу.

Працював також, як член Дирекції УНДому через довгий час та брав активну участь у підготові будови товариського дому, а потім працював постійно у Комітетах і організаціях при УНДомі. Заслужився також як жертвенний працівник при збірках фондів на різні народні цілі.

Рівночасно був активним і провідним членом в Т-ві ім. М. Драгоманова, 244 відділ УРС в Рочестері і помер на пості голови того ж Товариства.

Всі члени Т-ва і українська громада в Рочестері цінили покійного, як чесного і щирого громадянина і болючо відчувають втрату патріота. Невіджалувано і не лише його тепер осамітнена дружина Анастазія і члени Т-ва, але також ціла українська громада.

Його діла і активна участь в громадській праці не забуті і будуть згадувані в історії громади української спільноти в Рочестері.

В. Гавриляк

ЛИХО

...Тривожні погляди на хмари. І надарма: на Кубані лихо. Та й тут, у трьох районах Черкащини град витолочив доцентну буйні пшениці, — читаємо в статті „Пахне хлібом у полі", надрукованому в „Літературній Україні" 12 липня.

НЕ ЗНАЮЧИ ВТОМИ

Світлина шофера з колгоспу ім. Чапаєва, Біляївського району на Одещині Володимира Подмазка в „Радянській Україні" з 14 липня. З машини, як потік, сиплеться зерно. Підпис: не знає втоми молодий шофер. Від стіланку до темряви він возить зерно з колгоспного току на Одеський хлібоприймальний пункт. Хліб нового врожаю — у засіки держави.

Праця
HELP WANTED MALE

КУХАР
у Вашингтоні, Д. К. Одинокий у Вашингтоні, Д. К. український ресторан "The Peasant", 924 E. St., N.W., Washington, D.C., Тел. 202 638-3131, пошукує українського досвідченого кухаря, який вмів би варити українські й російські страви. Платня після домови.

MACHINISTS
1st & 2nd class. To operate various machines setting up & working to close tolerances from Blue Prints. Also wanted Quality Control Inspectors.
PENCO HYDRAULICS
Port Newark, N.J. 201 624-8771

AUTOMOBILE MECHANICS
50-50 flat rate, paid vacations, sick days and other benefits. Our mechanics now earning $10,000 to $14,000 yearly; busy shop. Call 233-0220 or apply to service mgr., Mike Culvas.
NORRIS CHEVROLET
Westfield, N.J.

LUDLOW ОПЕРЕЙТОРИ
Стала праця, певна. Штучне холодження.
CARDINAL TYPE SERVICE INC.
51 W. 19th St. N. Y. C.
WA 4-8820

DRAFTSMAN
Basic hydraulic system, small Company with excellent training & advancement opportunities, ideal working conditions in Port Newark, N.J. Salary open.
Call 201 659-2600

AUTO MECHANIC
Top pay, fine working conditions, many benefits, including hospitalization. Permanent position with volume dealer. See Mr. Basta.
LYNN CHEVROLET
461 Kearny Avenue
Kearny, N.J. 201 WY 1-8350

MACHINISTS
And MACHINE OPERATORS for milling machines, lathes and grinders to machine precision parts, to close tolerances. Excellent work atmosphere, opportunity for advancement, liberal fringe benefits. Manufacturer of precision products for aerospace industry. Day and night shift openings, full or part time available. Call 633-5990 for application form or stop in at Servotronics Inc., 3901 Union Rd., Cheektowaga, N.Y.
An equal opportunity employer

МЕХАНІКИ
при машинах, з досвідом або добрим вишколом у сталевих і металевих виробах. Добра платня, постійна праця. Всі користі. Мусить розуміти і говорити по-англійськи.
SAW MILL RIVER INDUSTRIES
1051 Saw Mill River Road
Yonkers, N.Y.

Праця
HELP WANTED MALE

ГОДИННИКАРІ
Досвідчені у прецизійних роботах, добра платня, стала праця, бенефіти.
ZODIAC WATCH CO.
1212 Avenue of America's (48th St., N.Y.C.) 581-6300

SET-UP MAN
for Traub B.M.W. Automatic Screw Machine. $4.00 за год. + надпрограмові години (overtime) та механіки до праці всякого рода.
MANACRAFT INC.
678 Berriman St., Brooklyn, NY
NI 9-7878

МАШИНІСТ
при виробі знаряддя. Багато користей, знамениті шанси, вигідне положення у Бронксі. Зголосіться зараз!!
MO 5-1800

ДО РУЧНОГО
ПОЛІРУВАННЯ
металю і фарбування хрому. Платні компанійні користі.
JAMAICA MFG. CO.
Wyandanch Avenue
Wyandanch, L.I. 516 643-5300

AUTO FRONT END MECHANIC
Must be experienced, top pay, Hospitalization & Life Insurance, Vacation & Paid Holidays.
GREENFIELD AUTO BODY CO.
201 482-1895

TOOL MAKERS
Experienced in plastic molds and die cast dies. Machinist for the frame dept. Besides paid holidays, vacation, hospitalization, medical-surgical and in addition to Social Security Company paid pension plan which could give you $140 per month in 20 years. You can now work in the cool comfort of our completely air conditioned plant.
LIBERTY MOLD & DUPLICATING CO.
80 Fadem Rd.
Springfield, N.J. 376-8300

METAL HOLLOW WARE WORKERS — PEWTER
Досвідчені при виливанні заліза — споювання, полірування і шліфування. Стала праця. Гарні умовини праці. Багато бенефітів.
Trinac Metalcrafts, Inc.
72 Berry St., Brooklyn, N.Y.
EV 7-7591

МАШИНІСТИ МЕХАНІКИ
Знання інструментів в машиновій робітні. Знамениті умовини праці та щедрі бенефіти. Овертайми.
HUDSON WIRE CO.
62 Water St., Ossining, N.Y.
WI 1-8500, Ext. 42

HELP WANTED MALE

Український Народний Дім
214 Фултон вул. в ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.
ПОШУКУЄ —
БАРТЕНДЕРА
НА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ.
ПЛАТНЯ ПІСЛЯ УМОВИ. ЗВЕРТАТИСЯ ЛИСТОВНО або ТЕЛЕФОНІЧНО:
Тел.: EL 3-9715

REAL ESTATE DISPLAY

ПРОДАЄТЕ чи КУПУЄТЕ?
ДОМИ - БИЗНЕСИ - ЛІТНИСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. – NEW YORK, N.Y. – Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

Різне

Cafe Geiger ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Власник: Helmut Vollmer
Щоденно КОНЦЕРТ
від год. 4:00
Найліпша нім. Кухня. Ланчі. Обіди
Знамените печиво власної пекарні.
Прошу зголошуватись в справі паркування.

RESTAURANT CATERING

Ексклюсивні... Елегантні
ПРИЙНЯТТЯ
МОЖУТЬ БУТИ ВЛАШТОВАНІ ДЛЯ ВАС У КАЗКОВОМУ
HILLSIDE HOUSE
Скористайте з нашого літнього фестивалю.
ЦІНА ОХОПЛЮЄ ПОВНИЙ ОБІД З ГОРІЛКОЮ І ПИВОМ.
$6.95 від особи
Включено всі „на пиво" кельнерам
• Чудово прибраний весільний торт. • Коронковий настільник. • Кольорові полотна. • Квіти на всіх столах. • Безплатно кімнати для молодої і дружок.
HILLSIDE HOUSE
Cor. Hillside Ave. & Francis Lewis Blvd., Hollis, Quees, L.I.
Tel.: HO 5-7788
Неповна 10 хвилин з Бруклину або Бронксу. Бюро бенкетів відчинене щоденно 9 ранку до 10-ої веч.
ВСЕ ЩЕ ВІЛЬНІ ДЕЯКІ ДНІ У ВЕРЕСНІ І ЖОВТНІ

Трентон, Н. Дж.
З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ УККА

Відділ Українського Конгресового Комітету Америки існує в нашому місті, вже 15 років. Як і всі організації культурно - освітнього, виховного, чи політично - громадського характеру, трентонський Відділ УККА проходив на своєму шляху діяльности різними етапами. Були світлі й радісні дні буйного розвиту та багатогранної діяльности. Були й тіні та присмерки, а то й занепад у його статутовій діяльності. Та все ж таки, завдяки невеликій трентонській громаді „старих" та „нових" поселенців, а зокрема ще меншому гуртові активних — громадських діячів, цей Відділ нашої найвищої установи в ЗДА, встоявся при житті.

Основником і першим головою Відділу був п. Іван Бойцун. Після нього чергувалися: мґр Роман Ганінчак, інж. Дмитро Кузик, мґр Іван Костюк, знову інженер Д. Кузик, а оце вже від чотирьох років Відділом проводить д-р Теодозій Сендзік, що маючи охоту й запал до громадської діяльности, сяк так латає недостачі у багатогранній діяльності цієї дуже потрібної та корисної установи.

Якщо діяльність трентонського Відділу в чомунебудь недомагає, то виною в цьому є ніхто інший, як самі члени трентонської громади, що раніше кидали колоди кожночасній Управі Відділу, а тепер вповні байдужі до всякої громадської відповідальної і конструктивної праці, майже зовсім не цікавляться справами УККА. Цьому й слід приписати, що м. ін. в поточному році в Трентоні не відбулися спільні, традиційні, відзначення Роковин 22-го Січня під спільним омофором Відділу УККА (а раніше деколи мали в Трентоні часом по дві імпрези цієї самої назви!), ні не відбулося спільне відзначення Роковин Т. Шевченка, ні не відзначено Ювілейних Роковин Івана Франка та навіть не згадано спільним зусиллям про „Тиждень Поневолених Націй".

Та все ж таки діяльність Відділу не зовсім занепала. На Заг. Зборах 15-го травня при дуже малому заінтересованні зі сторони місцевих організацій та поодиноких платників УНФонду, обрано на голову Управи Відділу знову д-ра Т. Сендзіка (дарма, що він аж ніяк не хотів очолювати Відділ, а інші пропоновані із приявних на Зборах кандидати, всіми силами боронилися від цього почесного, хоч важкого та відповідального посту. Йому до помочі в Управі були перевибрані, або новообрані платники національного датку: д-р Богдан Корчмарик, інж. Д. Кузик, д-р Володимир Коропей, мґр Євген Гец, інж. Богдан Дубик, Михайло Волинець, Михайло Дзюбас, Михайло Шинкарчук, Леонід Веремієнко, Михайло Возняк, Михайло Кашук та одинока жінка Оксана Микитин, — голова місцевого Відділу СУА. Від новообраної Управи Відділу можна надіятися пожвавлення всієї діяльности, в чому — щасти, Боже!

(юко)

Праця
HELP WANTED MALE

TOOLMAKERS
Top men, top wages. Air conditioned shop, benefits, overtime, hospitalization.
LINKEL DIV. CHROMALLOY CORP. OF RAHWAY
201 388-2422

ЗАГАЛЬНА
ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Стала праця. Добрі умовини праці. Зголошуватися до:
DEN-GRE
Arnot & Nicholson Streets
Lodi, N.J.

МАШИНІСТ
До загальної праці на машині, мусить бути спроможний сам наставити машину та мусить мати знання праці в робітні. Штучно охолоджуване підприємство. Зголошення слати до:
WYCKOFF MFG.
15 W. Passaic Street, Rochelle Park, N.J. or tel.: 201 843-2516

ПОВАЖАНІ МУЖЧИНИ
Помічники та фахові до фабрики пластичних витисків. Мусить мати щонайменше 18 літ. Бенефіти та овертайми.
Technical Plastic Extruders
21 Cherry St., Delawanna Section of Clifton, N.J. 471-1760

Праця
HELP WANTED FEMALY

ОПЕРЕЙТОРКИ
при Merrow машинах. Досвідчені при светерах для мед-сестер. Добра платня, стала праця, гарні умовини праці.
P. R. KNITWEAR
99 Broadway Brooklyn, N.Y.
EV 7-0111 (3rd Floor)

REGISTERED NURSES and LICENSED PRACTICAL NURSES
Full time & part-time. Salary for RN's $104. per week plus $20. differential for evening & nite shift. Salary for LPN's $80. per week plus $10. differential for evening & nite shift. Part time differential paid also. Hospital paid life ins. & other excellent fringe benefits. Write: Nursing Office, Miss Elizabeth A. Byrne, R.N., Director of Nurses, Chelsea Memorial Hospital, Chelsea, Mass. 02150.

ОПЕРЕЙТОРКИ
до шиття на Singer, Merrow і Union Special машинах. Зголошуватися до
NINA — LEE MANUFACTURING COMPANY
160 Lafayette Street
Jersey City, N.J. Tel.: 432-6121

STENOGRAPHER
Expd. Able to take shorthand, use elec. typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE plant loc.
CROWN PRODUCTS
2121 Wheatsheaf Lane
Philadelphia, Pa. PI 4-4452

CLERK, STATISTICIAL
Knowledge typing & good handwriting essential, beginner acceptable, pleasant working condition, air cond. office, many benefits.
AREA MAPLEWOOD, N.J.
Box M. W. Room 714
521 — 5th Ave. N.Y. 10017

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ ДО СПЕЦІЯЛЬНИХ МАШИН
при жіночих плащах. Секційна праця на штуки (piece work). Добрі умовини праці. Зголошуватися до:
VENELLI FASHIONS
927 Flushing Ave.,
Brooklyn, N.Y. EV 2-9034

Досвідченого
СКРИПАЧА або СКРИПАЧКУ
для доповнення складу танкової оркестри. Зголошуватися на адресу:
21 Colt St. Irvington, N.J.
Tel.: (201) 372-2467

SERVICE

Якщо ви справді дбаєте про своє авто, удайтеся до Mario.
MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
Mario De Santis Prop. Направа авт досвідченими механіками. Shell Bay Road, Mayville (Opp. exit). 609 of State Inspection Service Cape May Court House. Phone (609) 465-5607

До винайму

МЕШКАННЯ
ДО ВИНАЙМУ
для 2-ох старших осіб або самітньої жінки чи мужчини. Бл. Ню Бронсвік. Гарна околиця.
Тел.: 249-9210

FARMS, HOMES

LAKE VIEW
Бездоганний, умебльований дім, 2 спальні, камінний комин, веранда зі жалюзіями, упорядкований акр. $10,500. Теж інші.
KOPP OF KERHONKSON
Dial (914) 626-7500

БЛИЗЬКО GLEN SPEY, N.Y.
Літній дім над чудовим озером. 2¼ акра — 175' прилягає до озера. Ціна знижена до $12,000.
GOLDMAN AGENCY
85 Pike St. Port Jervis, N.Y.
(914) 856-5228

ЗНАМЕНИТИЙ ДІМ
для пенсіонерів. Спокійне сусідство. 7 кімнат і лазничка, газ. огрівання. $11,000. Можна одержати мортґедж.
GOLDMAN AGENCY
85 Pike St. Port Jervis, N.Y.
(914) 856-5228

Real Estate

ЯК ВАС ЦІКАВИТЬ
відновити свою давнішу приємну дружбу з деревом, травицею та свіжим повітрям і однако бути недалеко від Manhattan, то спішіться до одинокої української аґенції реальностей в гарних околицях Flushing, Bayside, Whitestone.
ДМИТРО ГОРБАЙ
357-5400
PENNINGTON AGENCY
Українське Підприємство
192-12 Northern Blvd.
Flushing, New York

ДІМ на ПРОДАЖ
В зв'язку з від'їздом, з великою втратою продається в гарному районі Бронксу, 2 род. дім, 14 кімнат, 2 ґаражі, гарний садочок, добрий дохід. Ціна $16,500.
Дзвонити до 12 зрання
367-6507 (Бронкс)

Українці відомі зі своєї гостинности. Вони гостять тільки найліпшими стравами. А у відповідному товаристві і при добрих харчах, що ж може йти краще, як їх улюблене пиво — Райнґолд? Чи вони люблять його тому, що ми робимо з ореґонського хмелю, або з данської меляси? Ми не знаємо, але ми напевно робимо щось добре.

Вам напевно буде смакувати Райнґолд у Вашій таверні чи ресторані!

Rheingold — ВІДПОВІДНЕ ПИВО

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
• КОВБАСКИ • ШИНКИ •
6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6

In NEW YORK:	1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD:	56-54 Myrtle Avenue	AS 4-3210
In ASTORIA:	28-28 Steinway Street	IV 3-5540
In HEMPSTEAD:	310 Front Street	VA 1-7068
In FLUSHING:	41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS:	82-10 37th Avenue	DE 5-1154

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ
ПОСИЛКУ-ДАРУНОК ДО СССР
покористуйтесь послугами широковідомої фірми
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(Licensed by Vneshpocyltorg)
1530 BEDFORD AVE. • BROOKLYN 16, N.Y. • Tel.: IN 7-5522

Вислані через нашу фірму посилки доставляється на призначену адресу в найкоротшому часі. Достава посилок ґарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамницях і той, хто отримує посилку, не платить нічого. При конторах фірми є склади з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, скірами на обуву і т. п. по дуже низьких цінах.

Фірма відчинена щоденно від 9 год. ранку до 6 вечора
По суботах і неділях від 9 ранку до 4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N.Y. — 1530 Bedford Avenue	IN 7-6465
NEW YORK 3, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEWARK, N.J. — 314 Market Street	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
LOS ANGELES 4, Cal. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	TO 8-0298
HARTFORD 6, Conn. — 643-47 Albany Avenue	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J. — 303 Grove Street	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. — 1200 South Avenue	GR 5-9746
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	TO 9-3980
BUFFALO 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
SO. BOSTON, Mass. — 396 West Broadway	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0308
RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Монографія Архипенка (на вичерпанні) ще одержите в АРЦІ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає — НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Різного авта, холодільники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. В липні і серпні в неділі — закрито.

Самітня, старша,
КОЛ. УЧИТЕЛЬКА
шукає підходячої
ПРИВАТНОЇ ПРАЦІ
в U.S.A. або Канаді.
Хто знав би, прошу писати:
Rena Zebertavic
167 Atkins Street
Brooklyn 8, N.Y.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ САМІ І ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
ЗІЛЛЯ
під назвою
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже завтра почуєтесь ліпше.
Терплячі на симптоми, як квасн жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — $15.00. Пишіть зараз долучуючи чек або Моней Ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Розшуки

СЕМЕНА МАКУХА
емеритованого учителя та його двох синів Юрія і Любомира, в дуже важній родинній справі, пошукує
ГАЛЯ БОГОНЮК
Моя адреса:
УРСР
Львівська область
місто Львів-Винники
вул. Танкістів 16

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
128 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща.
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
ORegon 4-2568